

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Zdenko Zupan

zdenko.zupan@varnost.si

Številka: 1001-75/2015-2

Datum: 17. 2. 2015

Zadeva: Vprašanje glede poškodbe v času odmora med delom

Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ) smo prejeli vaš dopis, v katerem nas sprašujete, ali se poškodba, ki jo delavec utрпи v času odmora za malico, šteje kot poškodba pri delu ali ne.

V odgovoru na vaš dopis uvodoma pojasnujemo, da MDDSZ ni pristojno za podajo mnenj, ki se nanašajo na reševanje posameznih konkretnih situacij, podaja pa neobvezna pravna mnenja in pojasnila sistemske narave v zvezi z zakonskimi določbami oziroma določbami izvršilnih predpisov, ki sodijo v delovno področje ministrstva. Sicer pa lahko zakone avtentično razlaga le Državni zbor Republike Slovenije kot zakonodajalec. Za strokovno pomoč in nadzor nad izvajanjem delovne zakonodaje je pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za delo <http://www.id.gov.si/>, medtem ko konkretne sporne zadeve rešuje pristojno delovno in socialno sodišče.

Glede na navedeno pojasnujemo, da urejanje pravice delavcev do odmora med dnevnim delom pomeni enega od ukrepov zagotavljanja varnosti in varovanja zdravja delavcev pri delu. Namen odmora med dnevnim delom je obnova oziroma vzdrževanje delavčevih psihofizičnih sposobnosti v času dnevne delovne obveznosti. Delavec torej v času odmora prekine z delom in ni dolžan opravljati svojih delovnih obveznosti.

Delavec, ki dela polni delovni čas, ima v skladu s 154. členom Zakona o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 21/13, 78/13, v nadaljevanju ZDR-1) pravico do odmora, ki traja 30 minut. V zvezi z določitvijo odmora ZDR-1 v četrtem odstavku 154. člena tudi določa, da se odmor lahko določi šele po eni uri dela in najkasneje eno uro pred koncem delovnega časa. Potrebno pa je poudariti, da se 30 minutni odmor všteta v delovni čas, delavec ima za ta čas pravico do plačila, kot da bi delal (tretji odstavek 126. člena), ne šteje pa se v efektivni delovni čas, ki je podlaga za izračun produktivnosti dela.

V zvezi z vprašanjem, ali se poškodba zaposlenega med tem, ko gre le-ta na malico izven ali v prostorih delodajalca v času 30 minutnega odmora, šteje za poškodbo pri delu z vidika pokojninskega in invalidskega zavarovanja pojasnujemo, da Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/2012 s spremembami, v nadaljevanju ZPIZ-2)

definira poškodbo pri delu nekoliko drugače, kot je to veljalo do sedaj. Tako je v 66. členu ZPIZ-2 določeno, da se za poškodbo pri delu po tem zakonu šteje:

- poškodba, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, ter poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali drugih sprememb fiziološkega stanja organizma, če je takšna poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela ali dejavnosti, na podlagi katere je poškodovanec zavarovan;
- poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, če prevoz organizira delodajalec ter poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utrpi zavarovanec na službeni poti;
- obolenje, ki je neposredna in izključna posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela oziroma dejavnosti, na podlagi katere je oboleli zavarovan.

Iz navedene zakonske dikcije izhaja, da v novi zakonodaji v primerjavi s preteklo zakonodajo ni prišlo do nobenih sprememb v zvezi s poškodbami, ki se zgodijo med samim delovnim časom (kamor spada tudi čas odmora za malico) ali na službeni poti, za katero dobi zaposleni od delodajalca potni nalog.

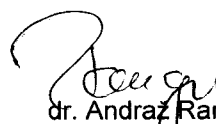
Novost, ki jo prinaša ZPIZ-2 je le v tem, da 66. člen ZPIZ-2 (v definiciji poškodbe pri delu) izvzema iz poškodb pri delu pot na delo in pot iz dela. Podlage za črtanje se nanašajo predvsem na povezavo med vzrokom za nastanek poškodbe in možnostjo vpliva delodajalca na takšno poškodbo, ki je nastala na poti na delo ali iz dela.

Ob tem pa opozarjamo, da so delodajalci in samozaposleni tisti, ki prijavljajo poškodbe pri delu, ki so se pripetile zaposlenim med opravljanjem dela, na službeni poti ter na poti na delo in iz dela, če prevoz organizira delodajalec. S strani delodajalca izpolnjen obrazec mora dopolniti izbrani zdravnik poškodovanca, šele tako izpolnjen obrazec pa poškodovancu daje podlago za koriščenje pravic, ki mu pripadajo v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje in ter drugimi predpisi, ki pa niso v naši pristojnosti.

Želeli bi še opozoriti, da ZPIZ-2 ureja le definicijo poškodbe pri delu, ki se sicer uporablja tako pri uveljavljanju pravic iz invalidskega zavarovanja kot pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega varstva, pri samem postopku uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva pa se uporabljajo predpisi s področja zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. O sami naravi poškodbe oziroma o tem, ali gre v določenem primeru za poškodbo pri delu ali poškodbo izven dela, presoja osebni zdravnik v posebnem postopku ugotavljanja nezmožnosti za delo (bolniška).

S spoštovanjem,

Pripravila:
Katja Kobal
analitik VI/2-II

dr. Andraž Rangus
v.d. generalnega direktorja

